

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 2071
Tarih: 11.12.2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Tutuklu Şırnak Milletvekili Sayın Gülser YILDIRIM'ın talebi üzerine Üniversitelerde görev yapan ve güvencesiz istihdam edilen araştırma görevlilerinin yaşadıkları sorunların araştırılması ve özellikle 25 Şubat 2011 Tarih 6111 sayılı torba yasayla iş güvencesini tamamen kaybeden araştırma görevlilerinin sorunlarının acilen çözülebilmesi için Anayasa'nın 98. ve içtüzüğün 104 ve 105. maddeleri gereğince "Meclis Araştırması" açılmasını saygılarımla arz ederim.

İdris BALUKEN

Bingöl Milletvekili

BDP Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Türkiye'deki üniversitelerde araştırma görevlilerinin büyük bir kısmı 2547 sayılı kanunun 50/d maddesine göre istihdam edilmektedir. Bu madde yasada şu şekilde tanımlanmaktadır: "Lisansüstü öğretim yapan öğrenciler, kendilerine tahsis edilebilecek burslardan yararlanabilecekleri gibi, her defasında bir yıl için olmak üzere öğretim yardımcılığı kadrolarından birine de atanabilirler". Görev tanımı olarak 33/a, 35 gibi maddelerle istihdam edilen araştırma görevlilerinden her hangi bir farkı bulunmayan 50/d maddesi en güvencesiz araştırma görevliliği istihdam biçimidir. 50/d maddesine bağlı olarak atanan araştırma görevlileri lisansüstü öğrenimleri boyunca bu görevi sürdürmektedirler. Doktora çalışmasında başarılı olan araştırma görevlileri bölümlerin ihtiyaçları doğrultusunda bölüm kurulu karar ile 50/d maddesinden daha güvenceli olan 33/a kadrosuna geçirilebilmektedirler. Aynı iş tanımına rağmen farklı iş güvencelerine sahip olan bu maddeler arasındaki geçiş işleminde uygulanan keyfiyet, farklı üniversitelerde çok sayıda araştırma görevlisinin mağduriyetine yol açmıştır.

50/d maddesinin hukuka aykırı olan uygulamalara yol açığının bir örneği 2009 tarihli Danıştay kararı ile açıkça ortaya konulmuştur. YÖK yürütme kurulunun bir kararına karşı açılan YÖK Yürütme Kurulu'nun (YÖK YK) 26.11.2008 tarihli 50/d'li araştırma görevlilerinin 33/a maddesine geçişlerinin önünü kesebilmek için yeniden kadro ilanı şartı getirilmesine ilişkin karara yönelik Eğitim-Sen tarafından Danıştay'a açılan davada, 50/d ve 33/a maddeleri kastedilerek, her iki maddeye göre de, kişilerin araştırma görevlisi olarak istihdam edilmekte oldukları yönünde görüş bildirilmiş ve ilgili YÖK YK karar iptal edilmiştir. Davada Danıştay, 50d ve 33a maddelerinden istihdam edilen Araştırma görevlilerinin iş tanımı arasında bir fark bulunmadığı, bu nedenle farklı biçimlerde istihdam edilmelerinin eşitlik ilkesi ile bağdaşmadığı hükmünü vermiştir.

Danıştay'ın verdiği bu hükümlere rağmen bildiğini okuyan YÖK verilen kararları boşa çıkarmak için 'sorunun etrafında dolaşma' yöntemini devreye sokarak aleyhinde verilen kararları korsanvari yöntemlerle aşma gayretleri içine girmiştir. YÖK yeni bir genelge yayınlarak 25 Şubat 2011 Tarih 6111 sayılı af kanununda düzenlenen azami öğretim sürelerini gerekçe göstererek, 50/d statüsünde görev yapan araştırma görevlilerinin, öğrenim süresi sonunda ilişkilerinin kesilmesini dayatmaktadır. Kendini yasa koyucu yerine koyarak ve herhangi bir kurulunda karar alma gereği dahi duymadan, sadece bir üst yazı ile yüzlerce

araştırma görevlisinin işten atılmasına sebep olabilecek bir yorum yapabilmektedir. Bu yorum ilk tezahürünü ülkenin en köklü üniversitelerinden biri olan İTÜ'de göstermiştir.

22 Haziran'dan itibaren sistemli bir şekilde baskı ve yıldırma politikaları devreye sokulmuş ve ağustos ayından bu yana tamamen keyfî bir şekilde 40'a yakın araştırma görevlisinin ilişkisi kesilmiştir. Üzerlerinde YÖK ve Sayıştay baskısı olduğunu söyleyerek olası işten çıkarmaları meşrulaştırmaya çalışan İTÜ yönetimi, "yeniden yapılandırma" adı altında araştırma görevlilerinin işine son vererek YÖK ile aynı kamda olduğunu gizleyememiştir. İTÜ Rektörlüğü, YÖK'ün hukuki dayanağı son derece zayıf olan azami süreyle ilgili görüşünü, başka bir hukuksuzlukla meşrulaştırmaktadır. 1 Aralık 2012 tarihli Yönetim Kurulu karar ile 33/a maddesine geçiş için kriterler belirlemiştir.

Bu kriterlere ilişkin birkaç hususu vurgulamak büyük önem arz etmektedir:

- 33/a maddesine geçiş için yasanın öngördüğü "başarı ve ihtiyaç" kriterlerinin senato ve üniversite yönetim kurulu kararları çerçevesinde yapılan yorumları her şeyden evvel adil olmalıdır. 33/a maddesine atanmak için araştırma görevlilerinden neredeyse doçentlik kriterleri talep etmek sadece hukuka aykırı değil, aynı zamanda akademik unvanlar arasında ayırım ve hiyerarşiyi anlamsızlaştırmaktadır.
- 33/a ve 50/d maddesine göre istihdam edilen araştırma görevlileri gerek iş tanımları ve yükleri, gerekse de hak ve yükümlülükleri açısından aynı statüye sahip olmalarına rağmen 50/d'li araştırma görevlilerinden talep edilen (ya da talep edilmesi planlanan) kriterler mevcut ayrımcılığı derinleştirmektedir ve hukuksuzdur.

Bütün bu bilgiler ışığında Üniversitelerde görev yapan ve güvencesiz istihdam edilen araştırma görevlilerinin yaşadıkları sorunların araştırılması gerekmektedir. İstihdamı sağlayan 2547 sayılı kanunun 50/d; Görev tanımı olarak 33/a, 35 gibi maddelerle istihdam edilen araştırma görevlilerinin yanı sıra özellikle 25 Şubat 2011 Tarih 6111 sayılı torba yasayla iş güvencesini tamamen kaybeden araştırma görevlilerinin sorunlarının acilen çözülebilmesi için "Meclis Araştırması" açılması elzem hale gelmiştir.

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI**

Sayı: 405

30.06.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

BDP Grubu adına verilen tüm Meclis Araştırma Önergelerini üstleniyoruz.
Gereğini arz ederim.

İdris BALUKEN
Bingöl Milletvekili
HDP Grup Başkanvekili

EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR